

Ünnepek

Lekció: Jn. 1.1-18

Textus: Jn. 1.16

2008. dec. 25

Gazdagrét, Karácsony

Kegyelmet kegyelemre

Hiány. Költségvetési hiány... szeretethiány... pénzhiány... boldogsághiány... egy jóbarát hiánya... egy szeretett személy hiánya... alváshiány... gondolathiány... a remény hiánya... az egészség hiánya... szerelemhiány... törődéshiány... békességihiány... érzelmehiány... Istenhiány... Hiány.

Valami alapvetően hiányzik, hiszen valami mindig hiányzik. Az élet nagyon ritkán teljes. Akkor is csak egy-egy pillanatig. A másodperc töredékéig, amikor elértünk valamit, amire régen vágytunk. Néhány percig, esetleg óráig, amikor a meghittség ajándéka megadatott nekünk, amikor egy-egy pillanatra átélünk valamiféle teljességet. De már ott és akkor jelen van a félelem, a szorongás: mi lesz, ha nem lesz? Már ott megszólal a hang: de valami mégis hiányzik. Még ma reggel is hiányzik, még Karácsony reggelén is bennünk kísért.

Megtanulunk a hiánnyal élni. Együttélünk vele úgy, hogy tagadjuk. Fejünkkel azt mondjuk, nincs hiányunk, nem veszünk róla tudomást. Akaratunk erős, mozgósítjuk a hiány, a fájdalom, az üresség elnyomására, de néha mégis az utóbbi győz. Felülkerekedik, és egyszer csak minden értelmetlennek, feleslegesnek, szürkének tűnik. Egyedül érzed magad, pedig nem vagy egyedül, de mégis, mintha mindenki fényévekre lenne tőled. Nem értenek meg, nem osztják érzéseid, és nem érzel mást, mint valami megfoghatatlan, néven nevezhetetlen, ugyanakkor kíméletlenül valóságos hiányt. De együtt kell élni a hiánnyal, akárhogy is mar belülről. Ha nem megy elnémítása erős akaratral, találunk más pótszert. Pótszert, ami oldja a hiány feletti szenvedést. Mámort ad a hatalom, tompítja a fájdalmat az alkohol, a drog. Gyors és olcsó felejtést ígérnek futó kalandok, titkolt együttlétek. A folyamat vége persze az, hogy nem mi győztük le a hiányt, hanem a hiány vert rabszíjra bennünket. A bennünk lévő hiány magába szippantotta a függőséget, a hazugságot, az erőszakot, a paráznaságot. Azt hittük, hogy megszelídíthetjük a hiányt, tompíthatjuk, felülkerekedhetünk rajta, de végül ő hajtott bennünket uralma alá. És itt vagyunk, hiányok által mardosva, bűnök és szenvedélyek által megkötözve Karácsony reggelén. Leveszed-e az álarcot? Igazat adsz-e annak, aki eljött ebbe a világba? Beismered-e, hogy már régen nem te irányítod a dolgokat, hanem azok téged? Van-e valahol teljesség? Lehetőséget adsz-e mindezzel Jézus Krisztusnak, megváltódnak és szabadítódnak?

I. Hol van a teljesség?

A karácsonyi evangéliumot János evangélista nem a történeti események elbeszélésével adja elénk. Bár tud róla, nem beszél Józsefről és Máriáról, Mária a jegyesét váratlanul ért terhességéről, az angyal Józsefhez címzett üzenetéről, az utolsó napokban való kényszerű utazásról Betlehembe, a gyermek születéséről az istállóban, az angyalok és a pásztorok szerepéről Isten nagy tettében. János nem az eseményeket írja le, hanem annak jelentésére, emberi szemmel láthatatlan valóságára hívja fel figyelmet. A

jól ismert történet lényegét így fogalmazza meg: „Az Ige testté lett, közöttünk lakott, és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét, telve kegyelemmel és igazsággal.” Az Ige, aki Isten maga, aki nélkül semmi sem lett, ami létrejött, aki magában hordozza az életet és a világosságot – ő lett testté, ő lett emberré a Názáreti Jézus Krisztusban. Aki mindenek teremtésénél jelen volt, aki az életet és a világosságot hordozza, az a teljesség. Ő lakozott köztünk, és mi láttuk az ő dicsőségét, írja János, aki ismerte Jézust. A dicsőség Isten önleleplezésének, önkijelentésének a látható megnyilvánulása az Ószövetségben (2Móz. 33-34). Amikor János azt mondja, hogy láttuk az ő dicsőségét, azt vallja meg, hogy Jézusban maga Isten jött el ebbe a világba. Ez az isteni dicsőség, ez az isteni természet, ez az isteni valóság itt a földön – ez a teljesség, amely itt lakozott közöttünk, mondja János.

Az apostol két másik kifejezést is használ, hogy ezt a teljességet, ami Jézusban eljött, kibontsa és közel hozza a számunkra: „*telve kegyelemmel és igazsággal.*” Jézus a teljességet hordozta, a kegyelem és az igazság teljességét. Mit mond el az igazi, valóságos, isteni teljességről ez a két kifejezés? Hogyan tartozik Isten lényéhez a kegyelem és az igazság teljessége?

A kegyelem Isten hozzánk vezető útjának fényében értendő. Az a szeretet irántunk, amit mi nem igényelhetünk, ami az embernek nem jár, ami nem magától értetődő. Az egész bibliai kijelentés fényében azt kell mondanunk, hogy az ember a maga istentelenségében Isten ellensége lett. Az egész emberi történelem fényében azt kell mondanunk, hogy az ember semmit sem érdemel Istentől, hiszen újra és újra az erőszakot, a gyűlöletet, az önzést választotta – mind globális, mind egyéni szinten. Az Úr irántunk való szeretete, amellyel ez ellenséges világhoz fordul, kegyelem. A mi elveszettségünket, és minden tapasztalt hiányunk végső okát így fogalmazza meg a Biblia: „*Mindenki vétkezett, és híjával van az Isten dicsőségének.*” (Róm. 3.23) Valami alapvető hiányzik minden emberből, és ez nem más, mint Isten szeretetének és igazságának a visszatükrözése. Isten dicsősége rajtunk az lenne, ha a szeretet és igazság rabjai lennénk – más lenne a világ. De ennek híjával vagyunk, ez a dicsőség nincs meg bennünk, mert vétkezünk. És Isten válasza: kegyelem. Ami nincs, azt nem számon kérem, hanem megadom, rátok ruházom, mondja. Ez a kegyelem. A hiányt, amit lényed legmélyén ismersz, én szeretetemmel betöltöm. Ez a kegyelem. A bűnt, ami tőlem elvált, ami bemocskolt, és ami hatalmába kerített, én megbocsátom és eltörlöm. Ez a kegyelem. Ez a kegyelem, amelynek teljességét láttuk a testté lett Igében, a Názáreti Jézus Krisztusban, mondja János.

Ugyanakkor a kegyelemmel együtt jár az igazság is, annyira, hogy ahol nincs igazság, ott nem beszélhetünk kegyelemről. Jézus teljességében egyszerre van jelen a kegyelem és az igazság. Ha nincs igazság, nincs igazságtól való eltérés, hiszen nincs mitől eltérni. Ha nincs igazságtól való eltérés, nincs bűn. Ha nincs bűn, nincs egyetemes hiány (Isten dicsőségének hiánya), nincs szükség bocsánatra és szabadulásra, és hiszen minden úgy jó, ahogy van. Ha minden úgy jó, ahogy van, akkor miért tapasztaljuk mégis a hiány kínzó érzését, és a kíméletlen szövetségeseinek jelenlétét? János szerint a karácsonyi örömhír minden embernek, aki hiányban és rabságban él az, hogy bár létezik a hiány, létezik a teljesség is, és ez a teljesség megjelent Jézus Krisztusban, aki telve van kegyelemmel és igazsággal. Hogyan érkezik el ez a teljesség hozzánk?

II. Hogyan kerülünk kapcsolatba a teljességgel?

János válasza így hangzik: „*Mi pedig valamennyien az ő teljességéből kaptunk kegyelmet kegyelemre.*” János apostol saját tapasztalatáról beszél, de mégsem kizárólag csak róla van szó, hanem egy közösségről. Azok közösségéről, akikről úgy írt, hogy mi „*láttuk az ő dicsőségét.*”

„*Az ő teljességéből kaptunk...*” Először hadd hangsúlyozzam ezt a szót: kaptunk. Mennyire egyszerű, és egyszerűségében mennyire szép. Egy egészen mindennapi esemény: kaptunk. Nem vettünk, nem vásároltunk, nem kértünk, nem megszereztünk, nem kicsikartunk, nem behajtottunk, nem beváltottunk, nem kikönyörögtünk, nem loptunk... egyszerűen csak kaptunk. Nincs benne semmi erőszak, semmi furfangosság, semmi kereskedelem, semmi önsanyargatás. Mert János közössége nem a gazdagok, nem az élelmesek, nem a mindenki másnál jobbak, nem a kiváltságosak, nem a másokat megelőzők, nem szuperhívók közössége. Azok közössége, akik egy szívvel egy lélekkel együtt el tudják mondani a testté lett Igéről, a Názáreti Jézus Krisztusról, hogy mi tőle kaptunk. Gazdagabbak lettünk valamivel, amit nekünk ajándékozott.

Az *ő teljességéből* kaptunk. Nem teljességét kaptuk meg, hiszen egész isteni lénye, dicsősége hogyan is lehetne a miénk? De isteni teljességéből kaptunk. És az, amit belőle megkaptunk, pótolja alapvető hiányainkat. Az isteni teljességből kapni, a Názáreti Jézus Krisztus kegyelmében és igazságában részesülni, lehet-e valami ennél több? Egy szem morzsája az isteni teljességnek nem elégíti-e meg hiányos, szomjazó, éhező, vágyódó szívünk? Jézus közelségének, szeretetének, elfogadásának tapasztalása nem emel-e fel oly sok más hiányon, és nem töri-e meg függőségnek, megkötözöttségnek, bűnnek hatalmát? Igenis felemel, igenis megtöri a függőség hatalmát, igenis megtöri az eltitkolt bűnök megkötöző erejét. Annyira így van ez, hogy ma, Istennek hála, bizonyosságot tehetünk arról, hogy gyülekezetünkben a mögöttünk lévő évben is számosan megtapasztalták ez evangéliumnak ezt a nagy csodáját. Kaptak abból a teljességből, amely Jézus Krisztusban jött el ebbe a világba, és újat kezdtek. Függőségben élők, kötöttségekkel viaskodók, hosszú ideje hordozott titkolt bűnük megnyomorító terhe alatt senyvedők ismerték fel és élték át Jézus Krisztus szabadítását. Ma, Jánossal és János közösségével együtt mi is elmondhatjuk, az *ő teljességéből* kaptunk, és ezért hiányaink többé nem uralkodnak rajtunk.

Az örömhír azonban még ennél is többről szól: „*Az ő teljességéből kaptunk kegyelmet kegyelemre.*” A kifejezést, „*kegyelmet kegyelemre*” többféleképpen is értelmezhetjük. Lényege azonban a gazdagság, a túláradó kegyelem. Az egyik kegyelmet követi a másik kegyelem, a másikat a harmadik, a harmadikat a következő, és így tovább. Valahogy úgy, ahogyan a tengerparton egyik hullámot követi a másik, majd a harmadik... A kegyelem, amit Jézus Krisztus teljességéből vettünk, mondja János, folyamatosan és hullámokban érkezik azóta, hogy bekapcsolódtunk. A kegyelemnek egy láncreakciója indult el, amelyben a kegyelem egyik megnyilvánulása teret ad a kegyelem következő megnyilvánulásának. Amióta az Ige testté lett, amióta János és társai bizonyosságot tettek arról, hogy látták az *ő dicsőségét* telve kegyelemmel és igazsággal, amióta kaptak ebből a teljességből, ez a láncreakció tart, a kegyelem hullámai folyamatosan érkeznek, és egyre nagyobb területet érnek el.

Mindannyiunk tapasztalata ez, akik életünk egy pontján elfogadtuk az ajándékot, amit Jézus Krisztustól kaptunk. Beáradt a kegyelem először – majd pedig vége lett ennek? Vagy minden ugyanúgy maradt, mint amikor először fogadtad el teljességéből a kegyelmet? Biztos, hogy nem. Szemünk előtt bontakozik ki, ahogy egyének életében a kegyelem újabb és újabb hullámai érkeznek el. Amikor azt látjuk, hogy az Úr elkezd a szabadulásnak és a gyógyulásnak a munkáját annak az életében, aki elfogadja Jézus Krisztust. Telnek-múlnak az évek, és egyszer csak olyan hiányok jelennek meg, vagy inkább bukkannak fel, amelyekről nem is gondoljuk, hogy velünk vannak. Amikor megjelennek, Jézus Krisztus kegyelme és igazsága újra elégségesnek bizonyul arra, hogy ezek a hiányok ne kezdjenek el uralkodni rajtunk. A kegyelem és gyógyulás egy újabb hulláma, a teljesség egy újabb morzsája érkezik el a Szentlélek által a szívünkbe.

Megtapasztaljuk a kegyelmet kegyelemre nagy csodáját akkor is, amikor újra vétkeztünk, amikor elestünk valamiben, amiből már az Úrhoz fordultunk, és amiből szabadulást kaptunk. Vannak, akik azért nem mernek hiányukkal és ahhoz tartozó megkötöttségükkel Jézushoz fordulni, mert nem tudják elképzelni, hogy valóban szabadok lesznek. Attól félnek, hogy mi történik, ha elfogadják Jézust, és visszaesnek. Annyira félnek ettől, hogy inkább nem nyitják meg szívüket a Jézusban jelenlévő teljességnek. János szavai erre nézve is igazak: kegyelmet kapunk kegyelemre. Ha elestünk, van új lehetőség, van új kezdet, nem merült ki az ő teljessége.

Azután, ha életed egyik területén átélted a szabadulást, fel fogod ismerni, hogy ez a kegyelem hogyan gyűrűzik tovább életed más területeire. Fokozatosan, de határozottan elkezd megváltozni a gondolkodásmódod, az értékeid, az érzéseid, a magatartásod. Lehet, hogy egyetlen jól körülírható hiány hajt Jézushoz, de majd azt ismered fel, hogy életed más területei is átalakulnak.

Talán mondani sem kell, hogy ez a kegyelem, amely elér hozzád, rajtad keresztül elér másokhoz. Hatással lesz a házastársadra, a gyermekeidre, a szüleidre, a barátaidra, a kollégáidra. A kegyelem hullámai továbbáradnak rajtad, és így lesz még inkább valósággá, hogy az ő teljességéből vettünk kegyelmet kegyelemre. És így hat ki a gyülekezetre, egyre több közösségre, és az egész országra. Bárcsak szívedbe írná a Szentlélek ezen a Karácsonyon azt az álmot, azt a látást, hogy ha az ő teljességéből veszünk kegyelmet kegyelemre, akkor ez a teljesség egyre jobban terjed, egyre többeket elér, és így egyre többen fogják dicsőíteni az egyszülött Istent, aki testté lett, aki közöttünk lakozott, és aki kijelentette az Atyát.

János így vall: *„Mi pedig valamennyien az ő teljességéből kaptunk kegyelmet kegyelemre.”* Valamennyien. Körbenézek most, karácsony reggelén, körbenézünk magunkon, hiányokkal küszködő, terheket hordozó, kötöttségekkel birkózó embereken. És megkérdezem: Mi valamennyien kaptunk kegyelmet? Mi valamennyien merítettünk teljességéből? Mi valamennyien ismerjük a kegyelem gyógyító és felszabadító hullámain? Mi valamennyien Úrnak valljuk Jézus Krisztust?

Isten legyen kegyelmes hozzánk, hogy így legyen. Hogy senki ne éljen hiányban – amikor a teljesség elérhető. Hogy senki ne haljon éhen koldusként – a bőséges élelem mellett. Hogy idén karácsonykor ne a hiányt próbáljuk elnyomni, elfelejteni ideig-óráig, hanem megköstölhassuk és örvendezhessünk Jézus Krisztus teljességében. **ÁMEN!**